

Öppnar för att staten tar över skärgårdens skolor

Frågan om skärgårdsskolornas långsiktiga utveckling debatterades på Värmdös kommunfullmäktigemöte i förra veckan. I både Värmdö och Österåker har nu frågan lyfts kring att göra skärgårdsskolorna statliga, för att komma runt problem med kommunalagen.

I en interpellation till grundskolenämndens ordförande Amie Kronblad (L) ställde Skärgårdspartiets Fredrik Zetterberg frågan vad kommunens övergripande mål är för att utveckla skärgårdsskolorna.

– Idag är öskolorna fortfarande hotade, inte av akuta nedläggningsbeslut som under förra mandatperioden, utan av en otydlighet om hur deras framtid ser ut. Det saknas en uttalad vilja att satsa på dessa skolor och en plan, sa han och fortsatte:

– Var är våra pilotprojekt? Varför står inte vi längst fram i ledet att utveckla de här skolorna till en mer modern form?

AMIE KRONBLAD svarade att utmaningarna med de små skolenheterna på öarna – mikroskolor med 10-20 elever per ö och så få som noll till tre elever i varje klass – är både pedagogiska, administrativa och logistiska. Problemen handlar bland annat om att rekrytera behöriga lärare som får ihop till heltidstjänster, att få kvalitativ undervisning i de små klasserna, och kostnaderna förknippade med transporter mellan skolenheterna.

Hon lyfte mer samarbete mellan skolenheterna med inriktning mot marint tema, ekologi och digitalteknik, mer

fjärrundervisning och ett marint seglarymnasium ute på någon av öarna som några av de visioner hon ser framåt för öskolorna.

– Jag vill se fjärrundervisning på 50 procent eller mer och få ett permanent tillstånd för det. Men då måste vi ändra lagen.

JUST BEHOVET av lagändringar och en bredare samverkan på nationell nivå lyftes som nyckeln till många utmaningar. Det finns statliga lösningar, till exempel sameskolorna, där man kan ha väldigt små enheter med gemensam styrning.

– Hade vi haft en statlig skola så hade vi haft en skärgårdsskola. Det är den kommunala finansieringen som försvårar, sa Amie Kronblad. Det är även kopplat till samverkan med andra skärgårdskommuner för att få till ett bättre elevunderlag. Ett exempel är Svartsö där det i dagsläget främst går barn från närliggande öar i Österåkers kommun.

– Samverkan och dialog sker men den gordiska knuten heter kommunal skolfinansiering. Jag har tagit upp det här med den avgående landshövdingen, att om vi lägger ihop Värmdös och Österåkers skolpeng och delar med två så skulle vi ha en matematisk modell, men det får vi inte med oss Öster-

Möja skola lades i malpåse i fjol på grund av för lågt elevunderlag.

åker på för vi betalar mycket mer, sa Amie Kronblad.

Hon har även lyft frågan till skolminister Lotta Edholm (L), som också deltagit på fjärrundervisning tillsammans med Runmarös högstadiel elever.

– Man kan och bör och ska jobba med den här frågan nationellt, för det är inte bara

vi. Jag har pratat med föräldrar på Koster, på Västkusten. Glesbygdspenning är en jättestor utmaning.

Även i Österåker har man lyft frågan om att förstatliga skärgårdsskolan, för att komma förbi problematiken med skolskjuts tvärs kommungränser som varit ett bekymmer för

många barnfamiljer i kommunen. På det öppna mötet med Michaela Fletcher (M) och Mathias Lindow (L) på Ingmarsö i slutet av september föreslogs detta, vilket politikerna lovade att undersöka.

YLVA BERGMAN TEXT OCH FOTO
ylva@skargarden.se Tel: 08-54 54 27 04